

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 4. februar 2021
Sagsnr.: 2020-0035-0193
Dok.: 1748477

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål S (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål S:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan regeringen vil sikre, at alle led i den såkaldte straffesagskæde – politi, anklagemyndighed og domstole – tilføres tilstrækkelige ressourcer til at bringe sagsbehandlingstiden ned på et acceptabelt niveau, herunder bedes ministeren redegøre for:

- Om det er regeringens holdning, at der bør indføres straksdomme for vanvidsbilisme?*
- Om ministeren mener, at den hændelse, hvor en vanvidsbilist kørte en 5 årig pige ihjel, kunne være undgået?*
- Om ministeren mener, at det styrker eller svækker troen på det danske retssystem, at en vanvidsbilist har haft en lignende sag liggende i over 1 år 9 måneder?*
- Hvad regeringen vil gøre for at undgå lignende sager i fremtiden?*

Der henvises til artiklen ”Vanvidsbilist dræbte femårig pige: Sendte ung kvinde i livstruende koma for to år siden” fra bt.dk den 2. december 2020.”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Svar:

[Indledning]

Tak for spørgsmålet.

Den hændelse, som samrådet er indkaldt på baggrund af, er helt ubegribelig tragisk, og den har berørt mig dybt. Min dybeste medfølelse og tanker går til familien.

[Regeringens initiativer mod vanvidsbilisme]

Sagen understreger behovet for, at der sættes hårdt ind over for de personer, som udsætter os andre for fare i trafikken.

Derfor er jeg også glad for, at vi i december indgik en bred politisk aftale, der skal være med til at sætte en stopper for vanvidsbilisternes livsfarlige adfærd.

Vi er med aftalen bl.a. blevet enige om at give politiet bedre muligheder for at beslaglægge bilen, når de stopper en vanvidsbilist – også hvis det er en anden end føreren, som ejer bilen.

Og så er vi med aftalen enige om, at vi vil slå endog meget hårdt ned på de allergroveste tilfælde af vanvidskørsel.

Vi har i sidste uge behandlet det lovforslag, som – på baggrund af aftalen – lægger op til en række *markante* strafskærper.

F.eks. vil vi skærpe straffen for uagtsomt manddrab i forbindelse med vanvidskørsel med 150 pct. Og vi vil skærpe straffen for uagtsom betydelig legemsbeskædigelse i forbindelse med vanvidskørsel med 100 pct.

For at give et eksempel, så straffes uagtsomt manddrab i forbindelse med vanvidskørsel i dag som udgangspunkt med fængsel i 16 til 18 måneder.

Med de strafskærper, som vi foreslår, vil der fremover som udgangspunkt skulle straffes med fængsel i 3 år og 4 måneder til 3 år og 9 måneder. Det er altså straffe, der kan mærkes! Og sådan bør det også være.

En andet vigtigt element i lovforslaget er, at vi vil skærpe straffen for flugtbilisme med 50 pct. Det betyder, at der fremover som udgangspunkt vil skulle straffes med fængsel i 3 til 5 måneder. Det synes jeg kun er rimeligt, for sådan en kujonagtig adfærd.

[Straksdomme]

Når det kommer til spørgsmålet om straksdomme, så gælder retsplejelovens regler herom jo også for sager om vanvidskørsel [retsplejelovens § 831]. Og jeg forventer da også, at adgangen til at afsige straksdomme vil blive brugt i videst muligt omfang i disse sager.

Men retssikkerheden skal selvfølgelig være på plads, og der er visse betingelser, som skal være opfyldt, for at der kan afsiges en straksdom. Det er bl.a. en forudsætning, at den tiltalte tilstår. Derfor er straksdomme ikke altid en mulighed.

[Ressourcer og sagsbehandlingstid i straffesagskæden]

Den sag, som er omtalt i indkaldelsen til dagens samråd, vidner om de tragiske konsekvenser, det kan have, hvis behandlingen af en straffesag trækker ud.

Der er ingen tvivl om, at der er et stort pres på myndighederne i straffesagskæden. Med aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2021-2023 har vi taget et første skridt i retning mod hurtigere behandling af straffesager.

Konkret styrker vi straffesagsbehandlingen i politiet og anklagemyndigheden med 310 ekstra årsværk i løbet af aftaleperioden.

På baggrund af den styrkelse er der opstillet konkrete målsætninger for straffesagsbehandlingen: Sagsbun-kerne i politiet og anklagemyndigheden skal reduceres med henholdsvis 20 og 30 pct. i løbet af aftaleperioden.

Og i mindst 70 pct. af straffesager skal der træffes afgørelse af tiltalespørgsmålet inden for 260 dage i 2021-2022 og inden for 250 dage i 2023. Til sammenligning var sagsbehandlingstiden i 70 pct. af sagerne 287 dage i 1. halvår 2020.

Det er en god og nødvendig begyndelse. Men det løser ikke problemerne med store sagsbunker ved domstolene eller med mange indsatte i kriminalforsorgen. De problemer kommer det til at tage tid at få løst – desværre.

Regeringen har taget de første skridt til at forbedre resourcesituationen ved domstolene. I 2020 satte vi 7 mio. kr. af til at ansætte flere dommere.

Og med finansloven for 2021 har vi tilført 13,3 mio. kr. årligt i 2021-2023 til at nedbringe de sagsbunker, der er opstået som følge af nødberedskabet ved domstolene i foråret.

Men – og det anerkender jeg fuldt ud – de tiltag, vi har taget, er desværre ikke tilstrækkelige til grundlæggende at løse de strukturelle problemer med en stigende sagsmængde og sagsbehandlingstid ved domstolene.

Regeringen kommer derfor også til at se på muligheden for at styrke domstolene yderligere.

[Lovforslag til effektivisering af straffesagskæden]

Ressourcer er én del – og en meget vigtig del – af en løsning. Men det er også afgørende, at vi sikrer effektive arbejdsgange og et hensigtsmæssigt lovgrundlag for straffesagsbehandlingen.

Til marts vil regeringen derfor fremsætte et lovforslag, der skal bidrage til at forbedre sagsbehandlingstiden. Et af de tiltag, der skal medvirke til en hurtigere behandling af straffesager, er, at hensynet til sagsbehandlingstiden fremover skal tillægges større vægt, når anklagemyndigheden og i sidste ende retten vurderer, om flere sager skal lægges sammen.

Noget af det, der kan betyde længere sagsbehandlingstider, er nemlig, når ”vanekriminelle” igen og igen begår lovovertrædelser.

I de situationer følger det af reglerne i retsplejeloven, at sagerne bør behandles samlet under én sag, hvis det kan ske uden væsentlig forhaling eller vanskelighed.

Og det kan betyde, at en allerede berammet straffesag må udsættes, selvom der så kan være en vis forhaling.

Med lovforslaget vil vi sikre, at domstolene og anklagemyndigheden får bedre mulighed for at undlade at tage nye forhold med i allerede berammede straffesager, hvis det vil betyde, at sagen dermed forhales.

[Prioritering af sager om personfarlig kriminalitet]

Den tragiske sag vidner også om, at presset på straffesagskæden kan øge behovet for at prioritere de alvorlige forbrydelser højere. Lægge dem øverst i sagsbunken, så at sige.

I august 2019 bad jeg politiet og anklagemyndigheden iværksætte en handlingsplan, der kunne nedbringe sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet i politiet og anklagemyndigheden.

Det har virket. I sager om personfarlig kriminalitet er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid fra anmeldelse til afgørelse af tiltaleespørgsmålet faldet med 70 dage, således at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i 2020 var 172 dage mod 242 dage, da handlingsplanen blev iværksat.

Samtidig er sagsbunkerne i politiet og anklagemyndigheden reduceret med henholdsvis 42 og 39 pct. sammenlignet med niveauet i 1. halvår 2019.

Med den nye flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden er vi enige om at fortsætte med at prioritere de personfarlige sager i politiet og anklagemyndigheden. Ligesom vi – som tidligere nævnt – med flerårsaftalen også har sat konkrete mål for politiets og anklagemyndighedens arbejde med at nedbringe sagsbunker og sagsbehandlingstiden i straffesager generelt.

[Afrunding]

Jeg ved godt, at de initiativer, jeg har omtalt her i dag, ikke gør en forskel for den familie, der på den grusomste vis har mistet et barn. Men det er afgørende, at vi gør, hvad vi kan for at sikre, at så tragisk en hændelse ikke sker igen.

Når man har været udsat for en forbrydelse, skal man opleve, at ens sag bliver behandlet med den fornødne hastighed. Og man skal opleve, at gerningsmanden får en retfærdig straf og ikke får frit løb til at fortsætte sit kriminelle virke.

Som jeg også sagde indledningsvist, så bliver arbejdet med at sikre hurtigere sagsbehandling i hele straffesagskæden et langt sejt træk. Jeg ser frem til det fortsatte samarbejde med Folketingets partier om nå helt i mål.

Tak for ordet.